

[Socialministeren.]

bo, der efter de nærmere regler i loven ydes af en sparekasse til for det første vordende ægtefæller, for det andet ægtefæller inden 5 år efter ægteskabets indgåelse og for det tredje efter indstilling af en mødrehjælpsinstitution enligsttillede mødre, der agter at stifte hjem for sig selv og deres børn.

Som almindelige betingelser for ydelse af statsgaranti er det fastsat, at låntagerne skal have dansk indfødsret, og at de bor her i landet. Der er dog åbnet adgang til at dispensere fra reglen om indfødsret.

Garantien ydes efter forslaget § 2 i tilfælde, hvor låntagerne på bevislig måde har foretaget en regelmæssig opsparing gennem de sidste 2 år, men hvor de alligevel ved bosætningen mangler en del af det beløb, som et almindeligt indbo koster ved kontant betaling. Lånets størrelse, der højst kan andrage 3 000 kr., beregnes som et multiplum af den foretagne opsparing, der er omvendt proportionalt med låntagerens gennemsnitlige skattepligtige indtægt i de sidste 2 år, men man har anset det for rimeligt at forlange, at der er foretaget en minimumsopsparing, således at der ikke kan ydes lån, medmindre det opsparede beløb og lånet tilsammen kan udgøre mindst 3 000 kr.

Sædvanligvis ydes statsgaranti kun, hvor opsparing er foretaget med bosætning for øje, men hvor der foreligger en 2-årig opsparing på mindst 5 000 kr. til oprettelse af egen virksomhed, er der vist en sådan evne og vilje til selvhjælp, at man ikke har fundet det betænkeligt at foreslå, at der kan ydes lån til anskaffelse af indbo med et beløb på højst 3 000 kr.

Også i tilfælde, hvor enten opsparringstiden har været mindre end 2 år, eller hvor personer på grund af langvarige studier, oplæring, sygdom, uforskyldt arbejdsløshed eller anden særlig årsag har været ude af stand til at præstere den fornødne opsparing, har man, som jeg nævnte, ment at burde åbne en vis adgang til lån. Der vil herefter kunne ydes lån i tilfælde, hvor ægteskabet må fremskyndes, fordi der ventes et barn. Afgørelsen af disse særlige tilfælde er henlagt til et udvalg, der nedsættes af socialministeren, og som består af 6 personer, herunder repræsentanter for finansministeriet, Danmarks sparekasseforening, og desuden af sparekassesepektøren.

Da det indbo, som kan erhverves for 3 000 kr. — dette beløb er det mindste, opsparingen og lånet tilsammen kan udgøre —, er ret knebent, kan der efter forslaget § 4 ydes de låntagere, som ikke i

første omgang har haft et beløb på ialt 5 000 kr. til rådighed, et suppleringslån på indtil forskellen mellem det beløb, der ved det første låns ydelse var til rådighed for opsparingen, og 5 000 kr. Det er dog en forudsætning, at det første lån er tilbagebetalt.

Udlånsrenten for bosætningslån med statsgaranti må efter § 5 ikke overstige pågældende sparekasses almindelige indlånsrente med mere end 1 pct. For at give de unge, der ønsker at stifte eget hjem, en håndsrækning, er der stillet forslag om, at kun 2 pct. skal betales af de unge, medens resten af renteudgiften skal afholdes af statskassen. Dette vil med det nuværende renteniveau i almindelighed blive 3 pct.

Lovens formål — at sætte de unge i stand til at skaffe sig et rimeligt indbo ved kontant betaling — ville formodentlig ikke kunne nås, såfremt man udbetalte lånebeløbet til fri benyttelse. Det bestemmes derfor, at det opsparede beløb, som er en forudsætning for ydelse af lånet, overføres til den sparekasse, som bevilger lånet, og dermed indgår under sparekassens kontrolvirksomhed. En mindre del vil dog i henhold til § 7 kunne udbetales straks til indkøb af mindre genstande, medens resten udbetales i form af særlige anvisninger, der skal fremtræde som hidrørende fra bosætningslån. Lånet og det opsparede beløb kan kun anvendes til kontant betaling af indbo, og overtrædelse heraf medfører, at låneaftalen må betragtes som misligholdt, således at lånet må tilbagebetales. Lovrigt foreslås der fastsat bødestraf for den, der benytter eller modtager anvisningerne i strid med de givne regler, ligesom straffelovens § 163 vil kunne bringes i anvendelse overfor den, der i sin ansøgning afgiver urigtige oplysninger.

Da lånene ydes uden kaution eller anden form for sikkerhedsstillelse, er det nødvendigt at sikre sig, at det for lånet købte bohavere er tilstede hos låntagerne under lånets løbetid. Det er derfor i § 5 fastsat, at det indkøbte ikke, så længe lånet ikke er tilbagebetalt, må afhændes, pantsættes eller bortflyttes til udlandet, og at det skal holdes tilbørligt forsikret. Såfremt disse bestemmelser ikke overholdes, kan lånet efter § 6 opsiges uden varsel.

Lånene, som hver af ægtefællerne hæfter fuldt ud for, skal efter forslaget § 6 i almindelighed tilbagebetales til sparekasserne over et tidsrum af 6 år, det vil sige med højst 500 kr. årlig + renter. Da det imidlertid ofte kan være vanskeligt for ægtepar at betale afdragene, når der fødes børn, er